

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I	
Położenie ludności w Królestwie Polskim w latach 1864–1914	21
1. Przemiany społeczne w dobie industrializacji i zmian pouwłaszczeniowych ..	21
2. Warunki socjalno-bytowe	27
3. Zdrowotność mieszkańców i stan opieki medycznej	35
4. Dostęp do oświaty i nauki	40
Rozdział II	
Ideowe podstawy zainteresowania problematyką patologii społecznych w XIX i na początku XX w.	47
1. Pozytywizm	47
2. Socjalizm i nacjonalizm	51
3. Społeczna nauka Kościoła	56
4. Od dobroczynności do polityki społecznej	60
5. Ruch higieniczny i eugenika	66
6. Nowe koncepcje pedagogiczne	71
Rozdział III	
Opinia publiczna wobec przyczyn, przejawów oraz społecznych i wychowawczych konsekwencji alkoholizmu	81
1. Obyczajowe uwarunkowania pijaństwa	81
2. Alkoholizm – skala zjawiska i jego przyczyny	92
3. Zdrowotne i społeczne skutki alkoholizmu	96
4. Kongresy, wystawy, odczyty jako forma popularyzacji wiedzy o alkoholizmie ..	106
5. Działalność organizacji społecznych na rzecz propagowania trzeźwości	116
6. Spożywanie alkoholu przez dzieci i młodzież jako problem społeczno-wychowawczy	132

Rozdział IV

Prostytucja jako przedmiot dyskusji społecznej i działań opiekuńczo-wychowawczych	145
1. Problem prawnych regulacji prostytucji	145
2. Uwarunkowania i skutki prostytucji	152
3. Prostytucja nieletnich i przemoc seksualna wobec dzieci i młodzieży	166
4. Działalność organizacji społecznych na rzecz pomocy prostytutkom i kobietom zagrożonym prostytucją	176
5. Wychowanie seksualne jako środek zapobiegania prostytucji	192

Rozdział V

Opinie i poglądy dotyczące dzieciobójstwa i porzucania dzieci oraz formy zapobiegania tym patologiom	205
1. Dzieciobójstwo jako naruszenie ładu społecznego	205
2. Przyczyny dzieciobójstwa i porzucania dzieci	214
3. Formy zapobiegania dzieciobójstwu	225
4. Opieka nad porzucenymi dziećmi	240
5. Aborcja jako forma dzieciobójstwa	251

Rozdział VI

Postawy społeczne oraz obszary działań profilaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci opuszczonych, zaniedbanych i zaburzonych przestępczo społecznych	259
1. Problem „dzieci ulicy” w dyskursie publicystycznym i aktywności organizacji społecznych	259
2. Działania opiekuńczo-wychowawcze wobec dzieci osamotnionych i najuboższych jako forma przeciwdziałania demoralizacji	271
3. Inicjatywy społeczne w zakresie działań profilaktyczno-wychowawczych na rzecz dzieci ubogich i zagrożonych dewiacjami społecznymi	309
4. Działalność resocjalizacyjna wobec dzieci i młodzieży	326
Zakończenie	339
Wykaz skrótów	343
Bibliografia	345
Od Redakcji	369